

Brev til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg forud for deputation d. 05.02.20

Det seneste år har den danske eksport af smågrise været underlagt kritik i den offentlige og politiske debat, og det er bl.a. kommet frem, at Fødevarestyrelsens kontroller har været mangelfulde. På den baggrund blev der i juli 2018 udarbejdet en redegørelse om sanktionering ifm. kontrollen af dyretransporter. Denne redegørelse førte til en politisk aftale vedtaget i december 2018, som er blevet implementeret i løbet af sommeren 2019.

Det er i både producenternes, importørernes og forbrugerens interesse, at produktionen bag- og transporten af levende dyr sker efter dansk lovgivning, der lever op til de høje danske standarder for dyrevelfærd, etik og kvalitet, som vi er kendt for på den internationale eksports scene.

Implementeringen af den politiske aftale fra juli 2018 har dog medført en række u hensigtsmæssige virkninger for såvel dyrevelfærden som eksportørernes rammevilkår. Derfor anbefaler SamMark følgende tiltag til en mere hensigtsmæssig kontrolpraksis, som er til gavn for både dyr, producenter og eksportører – og som ikke resulterer i en afvikling af et stort og vigtigt eksportområde for Danmark:

1. Indsendelse af data vedr. eksporten 16 åbningstimer før afgang i stedet for de nuværende 48-64 timer før afgang
2. Kompetenceflytning til respektive udførende dyrlæger, således disse kan godkende transporter ved tilfælde af at der opstår u hensigtsmæssige hændelser ifm. transporten
3. Lettelse af administrationen ved gentagende ture – således der fremadrettet udelukkende skal afleveres en retur logbog
4. Skelnen mellem uagtsomhed og forsætlighed, når eventuelle overtrædelser opdages.

Dansk eksport af smågrise

Danmark er en stærk svineation, og den positive efterspørgsel på danske kvalitetsprodukter fra vigtige eksportmarkeder udgør et essentielt bidrag til den danske økonomi. Kun overgået af Nederlandene har Danmark den næsthøjeste bestand af svin pr. km landbrugsareal sammenlignet med resten af EU. Det er derfor ikke overraskende, at Danmark i disse år oplever en historisk høj efterspørgsel fra udenlandske markeder på svin, såvel svinekød som levende svin til slagte- eller avlsbrug. Særligt den danske eksport af levende smågrise er i stor vækst disse år. I 2018 blev over 14 mio. danske smågrise eksporteret til udenlandske landmænd i særligt Holland, Tyskland og Syd- og Østeuropa, hvor grisene vokser færdigt og fedes op frem til slagtning.

Den danske eksport af smågrise forløber sig over fire faste processer:

1. Salg

- Der aftales pris og handelsvilkår mellem producent, mellemhandler(e) og køber(e)
- Der foretages i den forbindelse noteringer ift. hvorvidt der er tale om slagtning eller eksport
- Der laves aftale med transportør(er)

2. Planlægning

- Når handlen og transporten er aftalt, udarbejder eksportøren en plan for eksporten, som indeholder informationer om:
 - Rutebegning
 - Trace
 - Organisator
 - Antal smågrise
 - Transportmidlets areal
 - Postnr.
 - Transportør
- Eksportør bestiller tid til syn i Eksportportalen (dette skal ske senest kl. 8:00, 2 arbejdsdage forud for eksporten)
- Hvis dyrene skal transporteres i mere 8 timer efter læsning, skal eksportøren udarbejde en logbog i Eksportportalen. Logbogen skal forhåndsvalideres af Fødevarestyrelsen inden transporten, og de skal modtage denne senest to arbejdsdage inden eksportdagen
- Eksportør udarbejder certifikat(er) i TRACES, som er EU-Kommissionens elektroniske database til registrering af informationer om og udarbejdelse af certifikater og dokumenter i forbindelse med bl.a. samhandel med levende dyr.

3. Transport

- Smågrisene transporteres fra besætningen til et samlested, hvor

4. Opfølgning